

SPOORBOEKJE:

Op weg naar landelijke implementatie van de spirituele dimensie in de zorg

Samenvatting project

Het primaire doel van dit project is het mogelijk maken van succesvolle landelijke implementatie van de spirituele dimensie in de zorg door middel van scholing aan de hand van de digitale leerwerkplaats en het gebruik van implementatietools. Voor landelijke implementatie is het enerzijds wenselijk te weten wat de invloed van scholing op de ervaringen van patiënten en zorgverleners is, anderzijds hoe organisaties gebruik gaan en blijven maken van de aangeboden methode. Hiermee wordt bijgedragen aan de implementatie van de richtlijn 'Zingeving en spiritualiteit in de palliatieve fase' als onderdeel van het Kwaliteitskader Palliatieve Zorg.

Naast implementatie van de methodiek, is onderzoek een onderdeel van het project. Het primaire onderzoeksdoel is nagaan of patiënten ondervinden dat zorgverleners meer aandacht besteden aan de spirituele dimensie na scholing van zorgverleners. Dit zal gebeuren door onderzoek met een vragenlijst bij patiënten. Daarnaast zal onderzocht worden of de scholing leidt tot meer aandacht voor de spirituele dimensie in medische/verpleegkundige statussen. Ook zal nagegaan worden of de interventie leidt tot competentieontwikkeling.

Binnen dit implementatieproject zal het effect van scholing onderzocht worden in teams van zorgverleners binnen deelnemende organisaties. De scholing zal in elke organisatie door een implementatieduo (een werknemer met kennis van palliatieve zorg en een werknemer met kennis over zingeving; meestal een verzorgende/verpleegkundige met een geestelijk verzorger) vormgegeven worden met bestuurlijke ondersteuning vanuit de eigen organisatie. Deze implementatieduo's worden door leden van onze projectgroep geschoold en begeleid om dit uit te kunnen voeren.

Het effect wordt vooraf en nadien gemeten bij patiënten (invullen van vragenlijst met items zoals ook gesteld in het onderzoek van de Patiëntenfederatie Nederland voor en na de scholing van zorgverleners) en bij zorgverleners (door middel van de Spiritual Care Competence Scale voor en na de scholing en door medisch/ verpleegkundig statusonderzoek aan de hand van de indicatoren opgesteld door de Health Care Chaplaincy). Tijdens het gehele project wordt met deelnemers geëvalueerd hoe de implementatie van de methodiek zo goed mogelijk te organiseren. Daarnaast wordt de digitale leerwerkplaats up-to-date gehouden.

Deelname aan dit implementatieproject kost tijd en inzet, er zijn geen kosten aan de scholing verbonden; wij deelname aan een aantal onderzoeks onderdelen van dit project.

Planning

Start project (1-9-2021)		Wat:	Verantwoordelijke:
Q2 2021	april-juni		
		Doorgeven deelname en namen aanspreekpunt en implementatieduo aan zingeving@consortiumligare.nl	Deelnemende organisatie
Q2 2021	juni		
		Ingevuld projectplan en uitvoering van uit de deelnemende organisatie aanleveren (zie Bijlage 1) via zingeving@consortiumligare.nl	Deelnemende organisatie
Q3 2021	september		
	1 dagdeel scholing implementatieduo	<ul style="list-style-type: none"> -overzicht traject en doelen -les omgaan met weerstand / groepsdynamica -opzet eerste les -introductie digitale leerwerkplaats: hoe te gebruiken per persoon en in voorbereiding koffiemomenten -vertaling project eigen organisatie/afdeling -instructie onderzoek 	Wenckebach Instituut UMCG (indien coronaregels dit toelaten in Groningen)
Q4 2021	oktober		
		Logistiek rondom de scholing van een team zorgverleners in de organisatie regelen	Implementatieduo's
		In organisatie bij een aantal patiënten vragenlijst afnemen	Deelnemende organisaties
		In organisatie deelnemede zorgverleners de Spiritual Care Competence Scale laten invullen	Deelnemende organisaties
	Vanaf 15 oktober	Start periode scholingsinterventie	Implementatieduo's
	Eerste uitwisseling implementatieduo's	Wat gaat er goed, wat kan er beter?	Wenckebach Instituut UMCG (online)
Q4 2021	december		
	Tweede uitwisseling implementatieduo's	Wat gaat er goed, wat kan er beter?	Wenckebach Instituut UMCG (online)
Q1 2022	Januari-februari		
		Afronding periode scholingsinterventie	Implementatieduo's
		In organisatie bij een aantal patiënten vragenlijst afnemen	Implementatieduo's
		In organisatie deelnemede zorgverleners de Spiritual Care Competence Scale laten invullen	Implementatieduo's
		Facultatief: in aantal dossiers van patiënten nagaan of er iets over zingeving gerapporteerd wordt	UMCG
Q1 2022	februari		
	Afsluitende bijeenkomst implementatieduo's	<ul style="list-style-type: none"> -terugblik -hoe nu verder in je organisatie (o.a. borging; andere afdelingen) 	Wenckebach Instituut UMCG (waarschijnlijk online)

Bij vragen kunt u contact opnemen met leden van de projectgroep.

De projectgroep bestaat uit:

An Reyners, hoogleraar palliatieve geneeskunde UMCG, tel: 06-55256014
Hilda Tooi, secretaresse Expertisecentrum palliatieve Zorg, tel: 050-36110770
Mechteld-Hanna Derksen-de Wolde, geestelijk verzorger UMCG

Email adres: zingeving@consortiumligare.nl

Mirjam Jansen, Fibula, consortium Ligare
Carlo Leget, hoogleraar Zorgethiek, Universiteit voor Humanistiek, Utrecht
Natasja Raijmakers, onderzoeker IKNL
Carriene Roorda, docent Hogeschool Viaa
Akke Fokje Stienstra, geestelijk verzorger ZGT
Dorien Tange, belangenbehartiger laatste levensfase bij NKF